

BCNL

УПРАВЛЕНСКО СЧЕТОВОДСТВО – СЧЕТОВОДСТВО НЕ САМО ЗА СЧЕТОВОДИТЕЛИ. БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТИРАНЕ

Здравко Сечков
ФРМС

СЪЩНОСТ НА УПРАВЛЕНСКОТО СЧЕТОВОДСТВО

Вътрешно фирмено счетоводство, което подпомага изработването на планови решения, тяхното осъществяване и контрола за изпълнението им.

- Разграничителни характеристики между управленското и финансовото счетоводство:
  - предназначението на създавания от тях информационен продукт;
  - потребителите на информацията;
  - различен предмет (имуществото при финансовото, приходите и разходите при управленското)

БЮДЖЕТИРАНЕТО – ЕЛЕМЕНТ НА УПРАВЛЕНСКОТО СЧЕТОВОДСТВО

- Планиране и прогнозиране на дейността в бъдещи периоди (по-кратки или по-дълги), изхождайки от данните за извършените разходи и приходи и предвиждането на бъдещите разходи и приходи.
- Продукт на процеса на планиране е финансовия план на предприятието - в управленското счетоводство се нарича бюджетирание.

БЮДЖЕТЪТ КАТО ФИНАНСОВ ПЛАН

- Бюджетът е инструмент, използван от ръководството за контролиране и насочване на дейностите.
- Бюджетите могат да бъдат текущи, годишни, средносрочни или дългосрочни от гледна точка на периода за който се изготвят.
- Проектът за бюджет се внася за обсъждане и приемане от оправомощения за това върховен управителен орган – общо събрание, управителен съвет.

- Работният план на организацията - основа за съставяне на годишния бюджет.
- Бюджетиране базирано на цели/дейности/проекти
- Бюджет по икономически елементи и/или по функции
- Връзка между годишен и проектен бюджет
- Наличие на бюджетна процедура – кой, кога, какво.
- Нужда от бюджетна класификация, която да бъде следвана
- Визуализация на бюджета
- Бюджетни модификации – защо, кога и как.
- Отчет за изпълнение/анализ на изпълнението

- Организация на отчитането – счетоводна политика, индивидуален сметкоплан;
- Отчитане на нестопанската дейност – аналитичности по проекти;
- Равенство между отчетените приходи и разходи в счетоводната програма с тези в отчета, предоставен на донора;
- Отчитане на стопанската дейност - принципи

ПРОГРАМНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

- Кои разходи са преки и кои непреки
- Отчитане на административните разходи.
- Методика за разпределяне – правило на чл.30 от ЗКПО
“За данъчни цели се признава частта от неразпределяемите разходи, определена, като общият размер на неразпределяемите разходи се умножи по съотношението между приходите от дейността, подлежаща на облагане с корпоративен данък, и всички приходи на ЮЛНЦ”

КУРСОВИ РАЗЛИКИ ПРИ ОПЕРИРАНЕ С ВАЛУТНИ ПОЗИЦИИ

- Курсови разлики се отчитат, когато:
  - а) настъпи промяна във валутния курс между датата на сделката и датата на разплащането по парични позиции, възникнали по сделка в чуждестранна валута;
  - б) към датата на финансовия отчет паричните позиции се оценяват по валутен курс, различен от този, по който са били счетоводно отразени.
- Отчитат се като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали

КАКЪВ КУРС ДА ИЗПОЛЗВАМЕ

- **СС 21** Ефекти от промените във валутните курсове
- Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс към датата на сделката. Закупената валута се оценява по валутния курс на придобиване, а продадената валута се оценява по валутния курс на продажбата.
- За целите на счетоводното отчитане на сделките в чужда валута, ЮЛНЦ следва да изготвят периодично оценка на позициите в чуждестранна валута. Периодичността на текущата оценка на позициите се определя от самите тях. Тя задължително се извършва към датата на всяко съставяне на финансов отчет.
- За целите на изготвяните финансови отчети към донори е възможно да съществуват различия, които да са свързани с изисквания за приложим валутен курс, който е посочен в договора за дарение/безвъзмездна финансова помощ.

БЛАГОДАРЯ!

Здравко Сечков
zsechkov@flgr.bg
www.flgr.bg